

K E S T A N E SEKTÖR RAPORU 2018

KESTANENİN TANITIMI VE ÖZELLİKLERİ

Kestane kışın yaprağını döken, Fagaceae familyasına ait önemli bir orman ağacıdır. Dünyada kestane cinsinin 10-12 türü olduğu bilinmekle birlikte, Türkiye'de tabii olarak bulunan tek türü ise Anadolu kestanesi (*Castanea sativa* Mill) 'dir. Anadolu kestanesi olarak bilinen ve geniş-yuvarlak taç yapısına sahip olan bu ağaç türü 25-30 m'ye kadar boyolanabilen, 1000 yaşına kadar yaşayabilen çok uzun ömürlü bir ağaçtır. Ülkemizde anıt ağacı niteliği kazanmış çok sayıda kestane ağacı mevcuttur. Ağacın tomurcukları uzun ve yeşilimsi renktedir. Yaprakları 10-25 cm uzunluğunda, kenarları sivri dişli, sert yapılı, üst yüzü koyu, alt yüzü ise soluk yeşil renktedir. Çiçeklenmesi bitkinin yapraklanmasının hemen akabinde ilkbahar sonuna doğru olur. Yaprak ve kabukta tanen bulunmaktadır. Erkek çiçekler dik vaziyette, 1-3 (5) salkımlı, salkımların her birindeki brahteler birbirine karşılıklı durur. Çiçek örtüsü 6 kısımlıdır. Stamenler 10-12 (20) kadardır. Tüylü dişi organ gelişmemiştir. Dişi çiçekler erkek çiçeklerin yakınında oluşur. Nadiren tek tek bulunur. Yumurtalık 6-9 gözlüdür. Boyuncuk 6-9 kadar, tepecik uçta, çok küçük noktalıdır. Kupula 2-4 arasında çeneklere ayrılır. Brahteler dikensidir. Kupula içerisinde 1-3 kadar meyve bulunur.

Anadolu Kestanesi, Fagaceae (Kayıngiller) familyasında, iri yaprakları, sarı renkli çekici çiçekleriyle dikkat çeken, güzel görünüşlü ağaçlardır. Dalları gençken kızıl kahverengi; genç sürgünleri köşeli, koyu kırmızımsı-kahverengidir.

Bitkinin özellikle ılıman bölgelerde kültürü yapılmaktadır. Genel olarak "kestane" ya da "tatlı kestane" adıyla bilinmektedir. Meyveler geleneksel bir gıda olup, farklı çeşitleri de geliştirilmiştir. Bitki meyve ve odun üretimi ile çift üretim kapasitesine sahip, ekonomik önemi olan bir ağaç türüdür. Doğal yayılma alanı özellikle Kuzey yarım kürenin ılıman bölgeleri Çin, Kore, Türkiye, Güney Avrupa ve Kuzey Amerika ile birlikte Bolivya'dır. Kestane ağacı ülkemizde Karadeniz, Marmara ve Ege bölgelerinin önemli ağaç türlerinden biridir. Bazı kaynaklarda kestane ilk yayılış yerinin Anadolu'da Kastanis (Kastamonu) şehri olduğu, adını da buradan aldığı söylenmektedir. Kestane cinsinin bilinen 13 türü bulunmaktadır. Ancak bunlardan dört tanesi ekonomik öneme sahiptir. Doğal yetiştirme alanlarına göre bu türler Güney Avrupa ve Anadolu'da Avrupa kestanesi, Çin'de Çin kestanesi, Japonya'da Japon kestanesi ve ABD'nin doğusunda Marshall'dır.

Tohum, kabuk ve yaprakları tedavi amaçlı olarak kullanılmaktadır. Ülkemizde yaprak ve kabuğundan hazırlanan çözeltisi kabızlık ve tansiyon düşürmek için, günde 2-3 bardak tüketilir. Güney İtalya'da yapraklarının çözeltisi gargara şeklinde boğaz ağrısında, ayrıca bronşit ve boğmacada kullanılır. Kaynatılarak cilt iltihaplarına karşı önerilmektedir. Meyve kabuğu kaynatılarak şampuan amaçlı kullanılır. Yaprakların solunum sistemi hastalıklarına karşı ve bacaklardaki dolaşım bozukluklarında kullanıldığı kayıtlıdır. Kestanenin meyve, şekerleme ve kereste olarak kullanımının yanı sıra meyve kabukları tanen üretiminde, yaprak ve çiçekleri ise ilaç ve kozmetik sanayinde kullanılmaktadır. Bitkinin değişik kısımlarının antioksidan, sitotoksik, antibakteriyel ve antifungal etkilere sahip olduğu görülmüştür.

Kestane meyveleri temel besin maddeleri ve mineraller için iyi bir kaynak teşkil etmektedir. Yüksek doymamış yağ asitleri ile birlikte düşük yağ oranı, kestane sağlıklı bir gıda yapmaktadır. Kestane çok düşük miktarlarda yağ buna karşın % 83 civarında doymamış yağ asiti içermesi nedeniyle ileri yaşlarda kalp ve damar hastalıklarını önlemede ve şişmanlık sorunu olanlar için önem taşımaktadır. Serbest şeker ve yüksek nişasta içeriği nedeniyle de enerji değeri yüksek bir besindir. Kestane, hem gluten içermemesi hem de zengin lezzet ve besin öğeleri içeriği için özellikle pediatrik bağırsak enfeksiyonunda ve glütensiz beslenmenin önemli olduğu çölyak hastalarının diyetinde kullanılabilir potansiyeline sahiptir. Bu nedenle meyvelerin diyetteki önemi günden güne artmaktadır. Ülkemizde kestane kimyasal bileşimini belirleme yönünde araştırmalar yapılmış, meyvelerin işlemeye uygunluğunun yanında besleyici özelliğinin de yüksek olması nedeniyle Türkiye'de kestane dayalı zengin bir gıda sanayi gelişmiştir. Kestane meyvelerinin: taze (sofralık) ve işlendikten sonra (şekerleme, konserve, kestane hamuru, jöle vb.) olmak üzere başlıca iki tüketim şekli vardır. Ülkemizde genel olarak sofralık ve şekerleme halinde tüketim daha yaygındır.

BIYOLOJİK, MORFOLOJİK VE EKOLOJİK ÖZELLİKLERİ

Rakım

Ortalama Boy

Tozlaşma

Çiçeklenme

1000 Dane Ağırlığı

Tohum (Meyve)

Olgunlaşma Zamanı

Işık İsteği

Toprak İsteği

İklim İsteği

500-1200 metreler arasında görülür. Optimal yayılış alanı 600-900 metredir.

15-25 Metredir.

Rüzgar, böcek ve kuşlardır.

Haziran ayındadır.

300-1000 gramdır.

Ekim- Kasım aylarıdır.

Yarı gölge ağacıdır

- Kumlu balçık, balçık ve ağır balçık, asit toprakları sever.
- Su geçirgenliği az ağır killi topraklarda iyi gelişme göstermez.
- Kuru, iyi drene olmuş, derin, verimli, potasyumca zengin ve asit topraklarda iyi gelişim gösterir. - Mutedil rutubetli toprakların dışına çıkmaz.
- Kireçli toprakları sevmez.
- pH 5-6.5 arasındadır.
- Kazık köklüdür.

- Sıcak ve ılıman iklim koşullarında yetişir. Nisbi nemi yüksek yerlerden hoşlanır. Durgun sudan hoşlanmaz.
- Geç ilkbahar ve erken sonbahar donlara çok duyarlıdır. Yüksek sıcaklıktan ziyade, kuraklıktan etkilenir.
- Yıllık sıcaklık ortalaması 8-50 C arasında, maksimum sıcaklıklar 20-300 C, minimum -17 ile 60 C arasındadır.
- Yağış: Optimal yağış 1000-2000 mm/yıl arasındadır.
- Meyve verimi için mevsimsel dağılımın düzenli olduğu yerlerde yıllık yağışın 600-1600 mm olması ve kurak sezonun 2 aydan fazla olmaması gerekir.
- Çiçeklenme döneminde aşırı yağışlar meyve verimini etkiler.

Tablo 1 Tarım ve Orman Bakanlığı Kestane Eylem Planı (2010-2017)

Bileşen değerleri gıdanın yenilebilir 100 g'ı içindir.

Bileşen	Birim	Ortalama	Minimum	Maksimum
Enerji	kcal	176	167	182
Enerji	kJ	737	700	763
Su	g	54,51	53,14	55,40
Kül	g	0,94	0,87	1,01
Protein	g	1,01	0,30	1,87
Azot	g	0,19	0,06	0,35
Yağ, toplam	g	0,93	0,45	1,44
Karbonhidrat	g	39,28	38,04	40,41
Lif, toplam diyet	g	3,32	1,69	4,97
Lif, suda çözüdür	g	0,19	0,12	0,23
Lif, suda çözünmeyen	g	3,13	1,50	4,78
Nişasta	g	25,45	24,04	27,26
Sakaroz	g	3,21	0,31	4,80
Glukoz	g	1,56	0,85	2,81
Fruktoz	g	1,31	0,80	2,21
Laktoz	g	0,00	0,00	0,00
Maltoz	g	2,41	0,44	4,70
Tuz	mg	4	2	7
Demir, Fe	mg	0,93	0,59	1,50
Fosfor, P	mg	130	40	265
Kalsiyum, Ca	mg	25	21	32
Magnezyum, Mg	mg	41	32	54

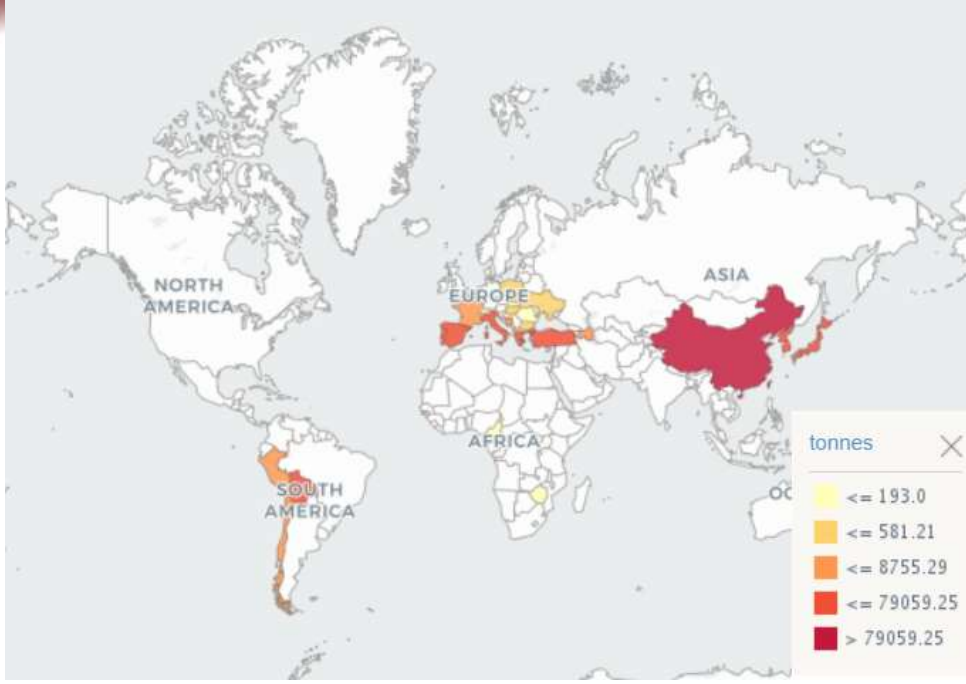
Bileşen	Birim	Ortalama	Minimum	Maksimum
Potasyum, K	mg	486	331	693
Sodyum, Na	mg	2	1	3
Çinko, Zn	mg	0,39	0,31	0,54
C vitamini	mg	37,4	30,1	48,6
L-askorbik asit	mg	37,3	30,1	48,1
Tiamin	mg	0,020	0,015	0,028
Riboflavin	mg	0,045	0,030	0,062
Niasin	mg	1,190	0,903	1,466
B-6 vitamini, toplam	mg	0,263	0,203	0,316
A vitamini	RE	24	24	24
Beta-karoten	µg	288	288	288
Likopen	µg	0	0	0
Lutein	µg	135	135	135
E vitamini	α-TE	0,41	0,29	0,48
E vitamini, IU	IU	0,60	0,43	0,72
Alfa-tokoferol	mg	0,41	0,29	0,48

KESTANENİN YAYILIŞI

Akdeniz havzasının (Güney Avrupa, Kuzey Afrika, Güney batı ve Doğu Asya) tabii türlerinden olan kestane türünün M.Ö. 5. Yüzyılda Anadolu'dan Güney Avrupa'ya götürüldüğü, buradan daha güneye kaydığı ve Balkan yarımadası ile Anadolu, Güney İtalya ve Fransa'ya kadar yayıldığı bildirilmektedir. Dolayısıyla Türkiye'nin bu türün ana vatanı olduğu da ileri sürülmektedir. Anadolu kestanesi yurdumuzda Kafkaslardan başlayarak Kuzey Anadolu (Karadeniz sahili) boyunca Bulgaristan sınırına kadar, Marmara çevresi ve Batı Anadolu'da yayılış göstermektedir. Ayrıca Akdeniz Bölgesi'nde de (Isparta, Manavgat, Alanya) yerel olarak bulunmaktadır. Kestane Castanetum bölgesine ismini veren karakteristik bir orman ağacıdır. Karadeniz bölgesinde sahilden başlayarak 1200 metreye, Ege bölgesinde yer yer 1800 metrelere (Kütahya-Simav) kadar çıkmaktadır. Saf orman alanları çok az olmakla birlikte genellikle birçok türle karışık orman alanları oluşturur. Karşıma girdiği yerlerde genelde münferit, küme, grup ve daha geniş alanlar halindedirler. Kestane Doğu Karadeniz'de 700-800 metreye kadar gürgen, kızılğaç gibi yapraklı ağaçlarla, yer yer ladinle karışık, bazen de saf kestane toplulukları halinde bulunmaktadır. Bu bölgede kayınla karışık olarak 1200 metreye kadar çıkar. Doğudan batıya doğru gidildikçe kestaneye daha çok küçük orman alanları ve gruplar halinde rastlanır. Sinop, Kastamonu, Bartın, Zonguldak, Karadeniz Ereğli, Akçakoca, Karasu dolaylarında ise genişçe bir yayılış alanı bulmaktadır. Marmara çevresinin Anadolu bölümünde 400-500 metreye çıkan makilerden sonra 1000-1200 metreye kadar yükseltilerde, karışık olarak bulunur, meşe ve kayından sonra gelir. Bölgede özellikle Bursa ve İnegöl'ün kestane ormanları dikkat çeker. Kestanenin, Batı Anadolu'da kuzeyden güneye doğru yayıldıkça alt sınırı yükselmektedir. Ege'de Kütahya Simav, Ödemiş'in Bozdağ ve Kocaeli Gölcük taraflarında 1000-1200 metre yükseklikte kestane ormanları görülür.

Optimal yayılış alanı 600-900 metre olup doğu ve kuzey bakılarda daha iyi gelişme gösterirler. Geçmişte bu ormanlar özellikle kestane üretimine yönelik düzensiz faydalanmalara konu edilmiş bazı yörelerde ise baltalık olarak işletilmiştir. Orman ağacı olarak en güzel kestane orman alanlarına, Kuzeydoğu Anadolu'da Hopa dolaylarında Sultan Selim Dağı'nda, Marmara çevresinde ise Kapıdağı Yarımadası'nda rastlanır. Kestane ormanları ülkemizde yaklaşık 262.000 hektar alanda yayılış gösterir.

KESTANENİN KULLANIM ALANLARI

Eski çağlarda ormanlık bölgelerde yaşayan ve yeterli buğday ununa sahip olmayan topluluklar, temel besin kaynakları olan kestaneye "ekmek ağacı" demişlerdir.

Kestane meyve ve odun üretimi ile ekonomik önemi olan, oldukça hızlı büyüyen, saf olarak yayılış gösterdiği ormanlık alanlarda gelişim çağı, kapalılık ve sınıfına bağlı olarak hektarda yaklaşık 2-6 m³ arasında yıllık artım, düzgün ve dolgun gövde yapan, kıymetli odunu özellik arz eden, önemli bir orman ağacıdır. Kerestesi, dayanıklılık ve dekoratif özellikleri bakımından çok kullanışlıdır. Cila ve boya bünyesine kolayca nüfuz eder. Çivi ya da tutkalla iyi bağlantı kurar. Uzun lifli oluşu ve kolay bükülüp işlendiği için bükülerek yapılan mobilyalarda aranan bir ağaçtır. Kestane kerestesi suya dayanıklı olduğu için kayık, yat ve gemi gibi su taşıtları yapımının yanı sıra, iskele yapımında öncelikle tercih edilir.

Pencere doğramalarında, cephe kaplamalarında, bahçe masaları ve sandalyeleri (bambu yerine kestane genç sürgünleri kullanılır), çit kazığı, parke, oyun parkları, ev ve ofis dekorasyonunda kullanılır. Kestane kerestesinin artıkları ve kütük kısmı kömür ve barut imalinde, kabukları ise kontrplak üretiminde kullanılmaktadır.

Kestane dal, yaprak ve meyve kabuğunda tanen maddesi bulunduğu için boyacılıkta kahverengi renk elde etmede kullanılır. Ayrıca yenilen meyveleri, kestane şekeri, kestane balı, kestane marmeladı, sürgünlerinden yapılan el aletleri vb. ürünler de ekonomik yönden ülkemize katkı sağlamaktadır.

DÜNYA KESTANE TİCARETİ

KESTANE ÜRETİM ALANLARI

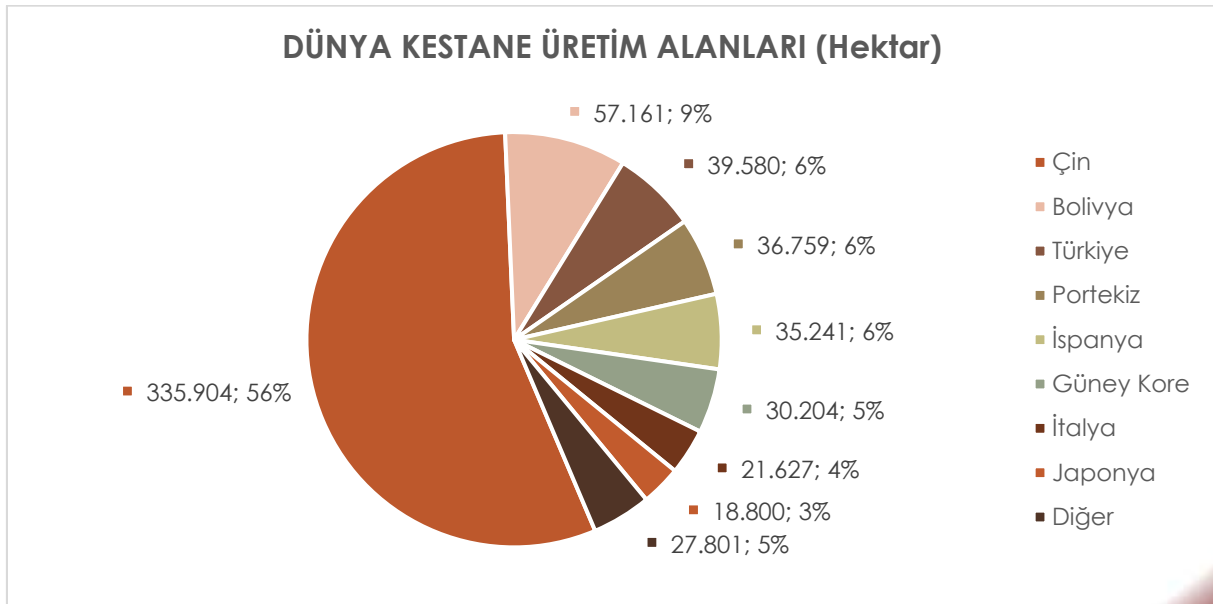
Dünya kestane üretim alanlarının dağılımı incelendiğinde toplam 603.077 hektar kestane alanlarının %56'lık kısmının Çin'de olduğu görülmektedir. Çin'in ardından ikinci sırada %9'luk payla Bolivya, üçüncü sırada %6,56'lık payla Türkiye'nin geldiği görülmektedir.

Dünya Kestane üretim alanları 2017 yılında 2013 yılına göre %5,47 oranında artmıştır. Üretim alanlarında en yüksek artış Şili'de (%137,02) gerçekleşmiştir. En yüksek düşüş ise %35,50 ile Bosna Hersek'te gerçekleşmiştir. Ülkemizin kestane üretim alanları 2013 yılı ile aynı seviyelerdedir.

Ülkeler (hektar)	2013	2014	2015	2016	2017	Payı	Değişim
Çin	305.000	297.000	292.289	331.571	335.904	55,70%	10,13%
Bolivya	52.792	53.637	57.694	57.341	57.161	9,48%	8,28%

Ülkeler (hektar)	2013	2014	2015	2016	2017	Payı	Değişim
Türkiye	39.180	39.820	40.160	39.000	39.580	6,56%	1,02%
Portekiz	35.168	35.352	35.595	35.718	36.759	6,10%	4,52%
İspanya	31.000	31.158	35.898	36.174	35.241	5,84%	13,68%
Güney Kore	36.615	33.000	30.764	30.741	30.204	5,01%	-17,51%
İtalya	22.797	21.500	21.577	21.711	21.627	3,59%	-5,13%
Japonya	20.600	20.200	19.800	19.300	18.800	3,12%	-8,74%
Yunanistan	9.040	8.058	8.255	8.790	9.200	1,53%	1,77%
Fransa	7.666	7.758	7.793	8.004	7.686	1,27%	0,26%
Kuzey Kore	5.500	5.466	5.240	5.185	5.122	0,85%	-6,87%
Arnavutluk	2.740	3.014	3.014	2.404	2.306	0,38%	-15,84%
Şili	470	473	473	1.299	1.114	0,18%	137,02%
Bosna Hersek	1.400	1.175	862	885	903	0,15%	-35,50%
Macaristan	500	490	447	461	461	0,08%	-7,80%
Azerbaycan	514	515	518	356	336	0,06%	-34,63%
Kuzey Makedonya	310	252	224	214	208	0,03%	-32,90%
Kamerun	137	131	133	133	134	0,02%	-2,19%
Bulgaristan	116	100	114	124	121	0,02%	4,31%
Peru	139	129	121	114	106	0,02%	-23,74%
Ukrayna	80	80	80	85	79	0,01%	-1,25%
Slovenya	12	12	16	18	21	0,00%	75,00%
Romanya	2	2	3	3	2	0,00%	0,00%
Slovakya	3	4	9	4	2	0,00%	-33,33%
Genel Toplam	571.781	559.326	561.079	599.635	603.077		5,47%

Tablo 2 Dünya Kestane Üretim Alanları FAO

KESTANE ÜRETİM MİKTARLARI

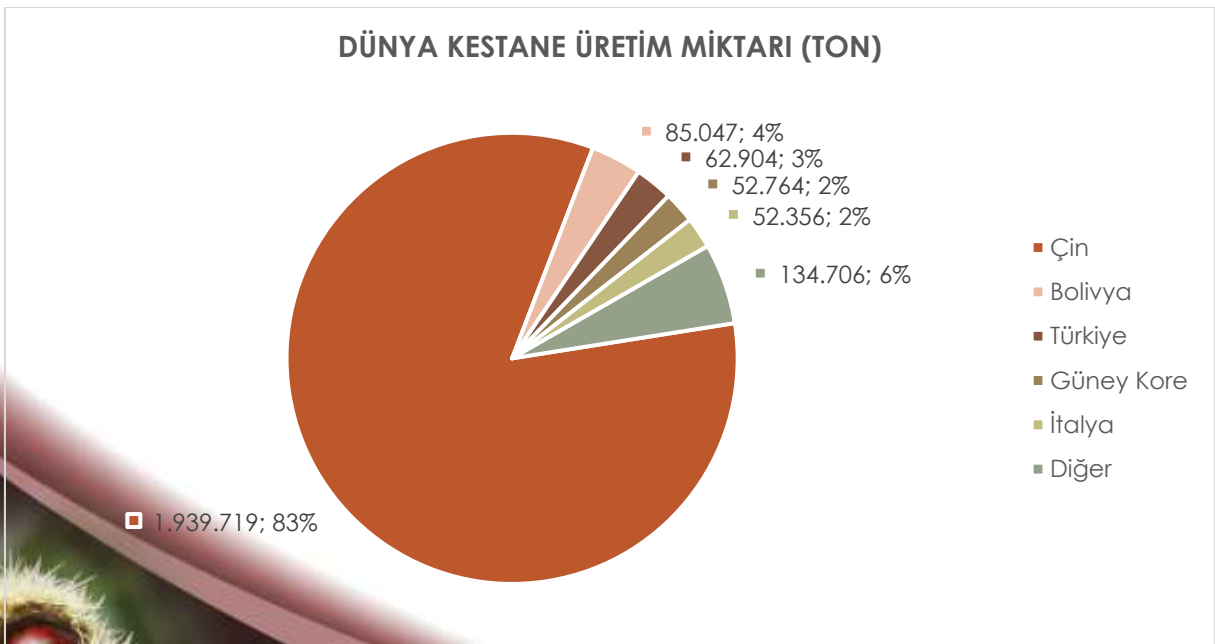
Dünya'da kestane üretiminde %83 gibi çok yüksek bir payla ilk sırada Çin gelmektedir. Çin'in ardından Bolivya %3,65'lik payla ikinci Türkiye ise %2,70'lik payla üçüncü sıradadır.

Çin üretim alanı olarak dünya genelinde %56'lık paya sahipken üretim miktarı açısından %83'lük payıyla dikkat çekmektedir.

Ülkeler (Ton)	2013	2014	2015	2016	2017	Payı
Çin	1.721.678	1.686.155	1.668.895	1.903.939	1.939.719	83,34%
Bolivya	76.035	77.890	84.467	84.632	85.047	3,65%
Türkiye	60.019	63.762	63.750	64.750	62.904	2,70%
Güney Kore	64.184	59.465	55.593	53.600	52.764	2,27%
İtalya	53.848	51.100	51.601	52.240	52.356	2,25%
Yunanistan	18.795	28.100	30.049	28.280	36.000	1,55%
Portekiz	24.739	18.464	27.628	26.780	29.875	1,28%
Japonya	21.000	21.400	16.300	16.500	18.700	0,80%
İspanya	17.200	16.136	16.413	16.178	15.623	0,67%
Kuzey Kore	12.000	12.112	12.100	12.363	12.540	0,54%
Fransa	9.200	8.668	7.943	8.642	8.406	0,36%
Arnavutluk	5.451	6.590	6.600	6.040	6.226	0,27%
Şili	1.100	1.100	1.066	3.040	2.583	0,11%
Bosna Hersek	1.100	1.114	1.114	1.137	1.154	0,05%
Azerbaycan	817	778	785	728	609	0,03%
Peru	628	594	566	539	512	0,02%
Macaristan	270	300	265	239	511	0,02%
Bulgaristan	438	410	456	505	509	0,02%
Polonya	394	400	403	413	400	0,02%
Kuzey Makedonya	564	446	392	379	372	0,02%
Ukrayna	300	200	200	226	228	0,01%
İsviçre	44	44	44	177	150	0,01%
Kamerun	140	132	134	135	136	0,01%
Zimbabve	80	77	79	77	78	0,00%
Slovenya	5	17	55	76	63	0,00%
Romanya	25	26	35	33	30	0,00%
Slovakya	1	1	2	1	1	0,00%
Toplam	2.090.055	2.055.481	2.046.935	2.281.649	2.327.496	

Tablo 3 Dünya Kestane Üretim Miktarları FAO

DÜNYA KESTANE İHRACATI

Dünya genelinde kestane ihracat miktarında ilk sırada %32 ile Çin gelmektedir. Çin'in ardından ihracat miktarı ile ikinci sıradaki ülke, üretim miktarı açısından beşinci sırada bulunan İtalya'dır. Üçüncü sırada ise %12,18'lik payla Portekiz bulunmaktadır. Portekiz ise üretim miktarı açısından yedinci sırada yer almaktadır. Ülkemiz ise %11,39'luk payla dördüncü sıradadır. Ülkemiz üretim miktarı açısından İtalya ve Portekiz'den önde olmasına rağmen ihracat açısından bu ülkelerin arkasından gelmektedir.

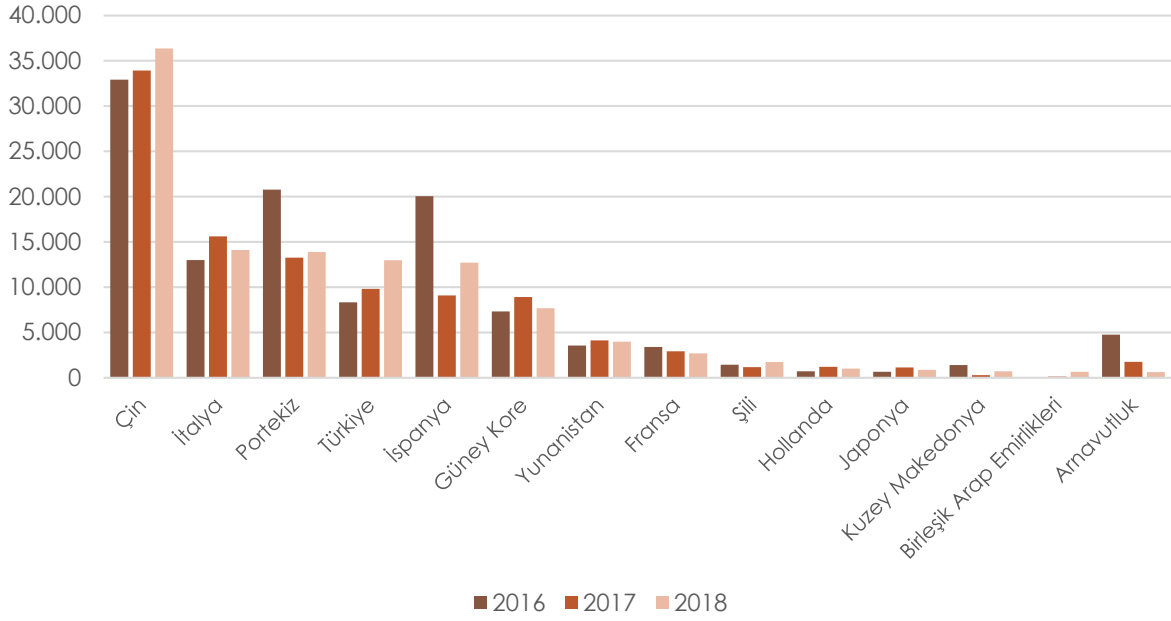
Ülkeler (Ton)	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
Çin	35.626	34.646	32.916	33.923	36.359	31,89%	2,06%
İtalya	12.928	15.072	12.996	15.612	14.111	12,38%	9,15%
Portekiz	19.250	18.041	20.768	13.264	13.882	12,18%	-27,89%
Türkiye	11.480	5.567	8.337	9.820	12.984	11,39%	13,10%
İspanya	16.386	19.121	20.042	9.086	12.715	11,15%	-22,40%
Güney Kore	10.000	7.696	7.316	8.906	7.675	6,73%	-23,25%
Yunanistan	4.362	3.781	3.549	4.124	3.982	3,49%	-8,71%
Fransa	3.439	4.043	3.390	2.925	2.696	2,36%	-21,61%
Şili	1.875	2.837	1.432	1.179	1.732	1,52%	-7,63%
Hollanda	1.205	1.185	709	1.205	1.021	0,90%	-15,27%
Japonya	1.406	294	663	1.132	864	0,76%	-38,55%
Kuzey Makedonya	1.303	1.736	1.402	286	715	0,63%	-45,13%
Birleşik Arap Emirlikleri	115	142	60	132	667	0,59%	480,00%
Arnavutluk	3.605	3.528	4.759	1.750	621	0,54%	-82,77%
Almanya	1.314	1.787	959	532	473	0,41%	-64,00%
Polonya	292	455	417	487	449	0,39%	53,77%
Afganistan	0	0	0		438	0,38%	
Bosna Hersek	1.194	2.474	431	470	431	0,38%	-63,90%
Slovenya	1.864	1.933	1.169	831	429	0,38%	-76,98%
Avusturya	267	228	314	392	332	0,29%	24,34%
Bulgaristan	664	138	406	948	280	0,25%	-57,83%
Çek Cumhuriyeti	197	320	314	251	210	0,18%	6,60%
Birleşik Devletler	196	100	161	157	144	0,13%	-26,53%
Gürcistan	0	26	22	71	124	0,11%	376,92%
Diğer	4.512	4.239	2.952	1.058	677	0,59%	-85,00%
Toplam	133.480	129.389	125.484	108.541	114.011		-14,59%

Tablo 4 Dünya Kestane İhracat Miktarları TradeMap

ÜLKELER BAZINDA KESTANE İHRACATI -TON

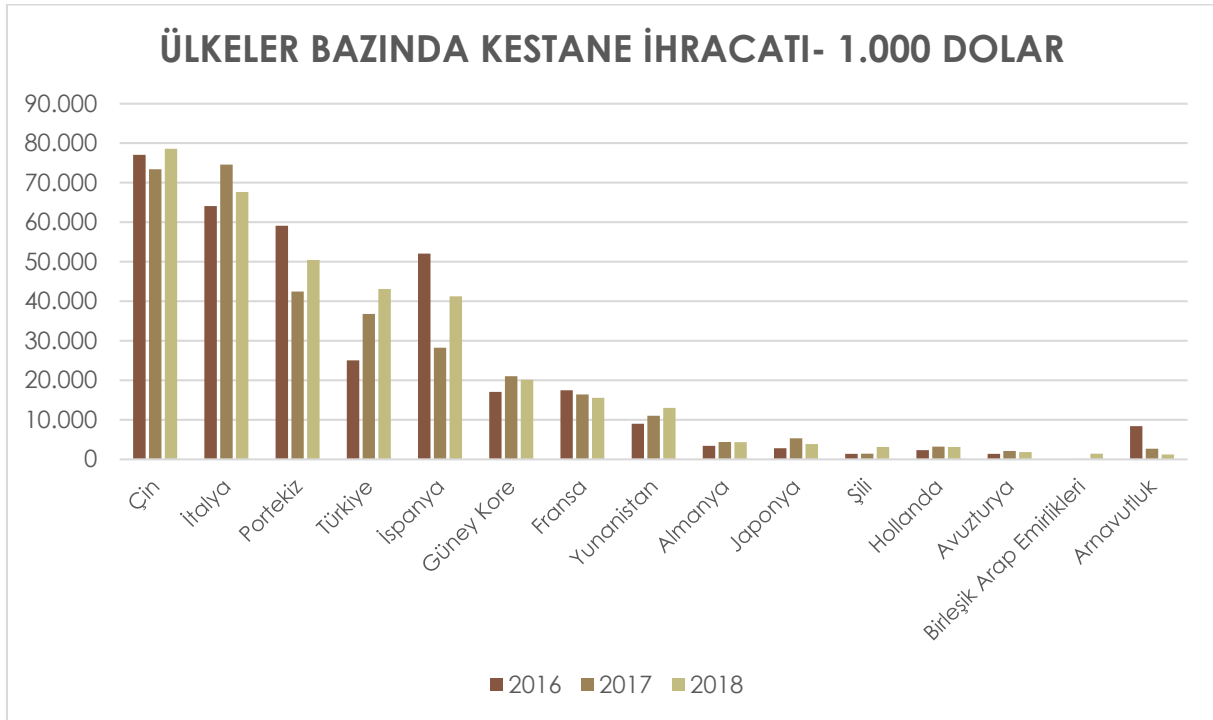

Kestane ihracatından elde edilen gelirler açısından değerlendirme yapıldığında %22'lik pay ile ilk sırada Çin yer almaktadır. Çin'in ardından %19'luk payla İtalya ikinci, %14'lük payla Portekiz üçüncü, %12'lik payla Türkiye dördüncü sırada yer almaktadır.

Ülkeler (1.000 Dolar)	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
Çin	82.676	78.035	77.060	73.385	78.582	22,05%	-4,95%
İtalya	76.539	70.954	64.093	74.554	67.627	18,98%	-11,64%
Portekiz	75.773	45.000	59.104	42.451	50.432	14,15%	-33,44%
Türkiye	40.218	14.822	25.057	36.794	43.122	12,10%	7,22%
İspanya	55.282	42.243	52.057	28.249	41.261	11,58%	-25,36%
Güney Kore	21.158	14.345	17.063	21.018	20.146	5,65%	-4,78%
Fransa	19.734	20.208	17.468	16.417	15.548	4,36%	-21,21%
Yunanistan	15.550	10.717	8.993	11.027	13.028	3,66%	-16,22%
Almanya	4.822	3.963	3.419	4.388	4.361	1,22%	-9,56%
Japonya	4.010	891	2.814	5.323	3.875	1,09%	-3,37%
Şili	2.814	4.501	1.405	1.440	3.137	0,88%	11,48%
Hollanda	2.936	2.189	2.318	3.219	3.115	0,87%	6,10%
Avusturya	1.372	1.036	1.383	2.114	1.848	0,52%	34,69%
Birleşik Arap Emirlikleri	71	144	43	116	1.451	0,41%	1943,66%
Arnavutluk	7.273	5.185	8.381	2.707	1.221	0,34%	-83,21%
Kuzey Makedonya	1.725	1.546	1.534	316	863	0,24%	-49,97%
Slovenya	3.872	2.327	2.082	1.557	779	0,22%	-79,88%
Bulgaristan	841	315	759	2.099	698	0,20%	-17,00%
Polonya	431	474	441	516	678	0,19%	57,31%
Çek Cumhuriyeti	547	736	748	652	588	0,16%	7,50%
Birleşik Devletler	1.002	463	623	726	579	0,16%	-42,22%
Bosna Hersek	1.411	2.406	484	558	513	0,14%	-63,64%

Ülkeler (1.000 Dolar)	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
İsviçre	757	284	297	272	361	0,10%	-52,31%
Belçika	632	1.048	760	457	350	0,10%	-44,62%
Afganistan	0	0	0		327	0,09%	
Hong Kong	548	332	350	416	327	0,09%	-40,33%
Birleşik Krallık	151	626	60	128	281	0,08%	86,09%
Malezya	227	200	237	211	258	0,07%	13,66%
Gürcistan	0	17	24	112	248	0,07%	1358,82%
Diğer	3.997	3.679	2.555	3.003	793	0,22%	-80,16%
Toplam	426.369	328.686	351.612	334.225	356.397		

Tablo 5 Dünya Kestane İhracat Değeri TradeMap

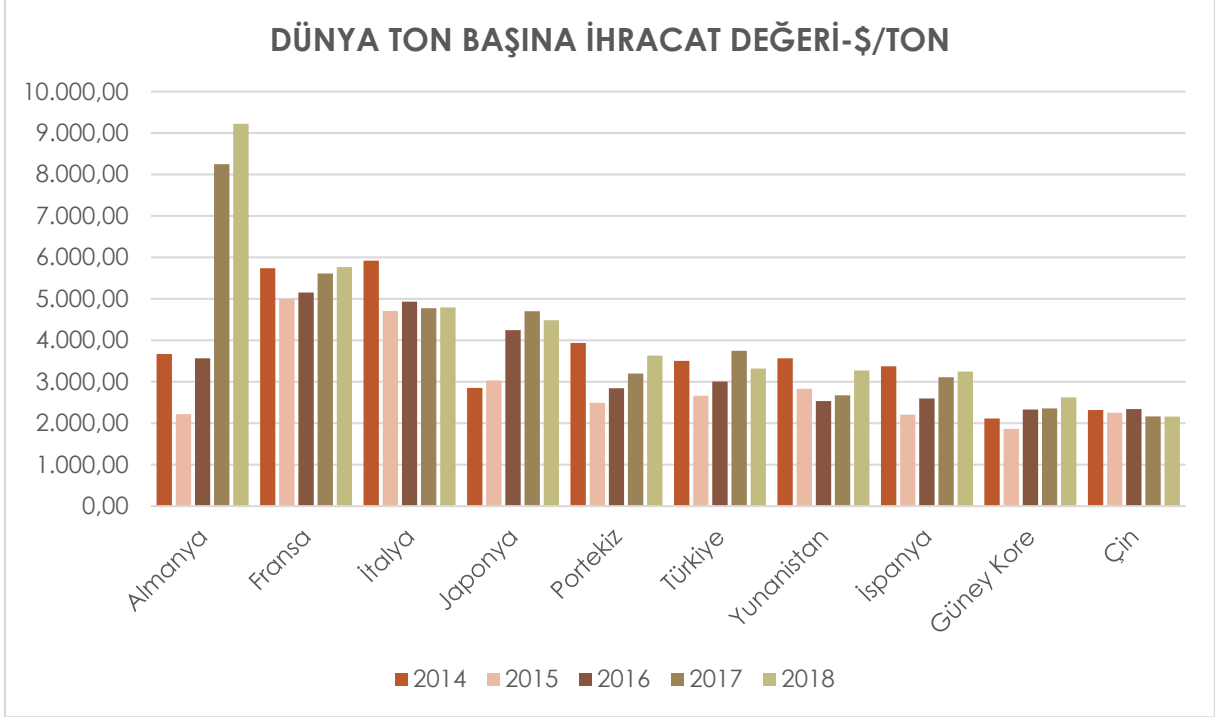

İhracat tutarı açısından ilk on sırada bulunan ülkelerin ton başına ihracat değerleri incelendiğinde ise 2018 yılında ilk sırada 9.220 dolar ile Almanya bulunmaktadır. Çin bu sıralamada en son sıradadır. İkinci sırada Fransa, üçüncü sırada ise İtalya yer almaktadır. Ülkemiz 3.321 dolar ile altıncı sıradadır.

Ülkeler (\$/Ton)	2014	2015	2016	2017	2018
Almanya	3.669,71	2.217,68	3.565,17	8.248,12	9.219,87
Fransa	5.738,30	4.998,27	5.152,80	5.612,65	5.767,06
İtalya	5.920,41	4.707,67	4.931,75	4.775,43	4.792,50
Japonya	2.852,06	3.030,61	4.244,34	4.702,30	4.484,95
Portekiz	3.936,26	2.494,32	2.845,92	3.200,47	3.632,91
Türkiye	3.503,31	2.662,48	3.005,52	3.746,84	3.321,16
Yunanistan	3.564,88	2.834,44	2.533,95	2.673,86	3.271,72
İspanya	3.373,73	2.209,25	2.597,40	3.109,07	3.245,06
Güney Kore	2.115,80	1.863,96	2.332,29	2.359,98	2.624,89

Ülkeler (\$/Ton)	2014	2015	2016	2017	2018
Çin	2.320,66	2.252,35	2.341,11	2.163,28	2.161,28

Tablo 6 Dünya Kestane Ton Başına İhracat Değeri TradeMap

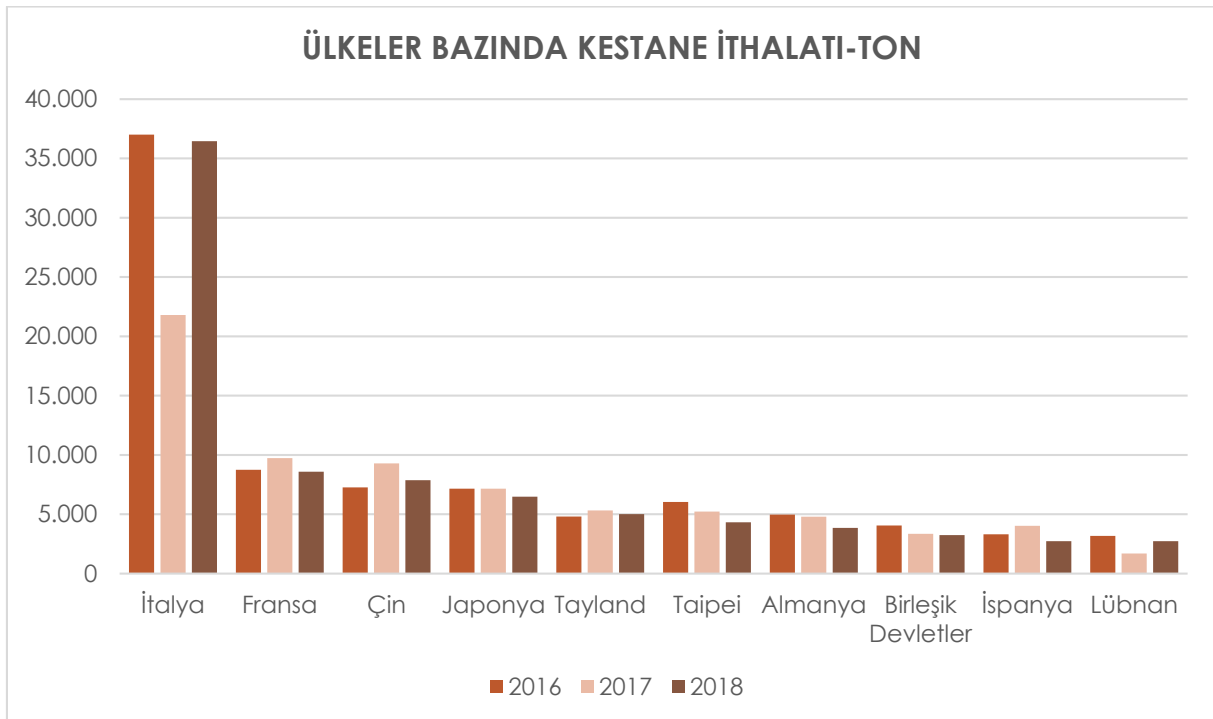
DÜNYA KESTANE İTHALATI

Ülkelerin kestane ithalatı incelendiğinde %30'luk payla ilk sırada İtalya yer almaktadır. İkinci sırada %7'lik payla Fransa üçüncü sırada ise %6,56'lık payla Çin bulunmaktadır. İthalatçı ülkeler arasında ilk üç sırada bulunan ülkeler ihracatta da ilk sıralarda yer almaktadır.

Ülkeler	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
İtalya	40.036	32.060	37.016	21.800	36.457	30,37%	-8,94%
Fransa	5.727	11.471	8.754	9.739	8.590	7,16%	49,99%
Çin	9.938	6.766	7.262	9.291	7.870	6,56%	-20,81%
Japonya	7.921	7.083	7.156	7.164	6.484	5,40%	-18,14%
Tayland	5.260	4.982	4.815	5.319	5.018	4,18%	-4,60%
Taipei	5.036	5.339	6.044	5.232	4.322	3,60%	-14,18%
Almanya	5.323	6.194	4.967	4.797	3.853	3,21%	-27,62%
Birleşik Devletler	3.960	4.352	4.049	3.349	3.241	2,70%	-18,16%
İspanya	2.744	3.942	3.314	4.033	2.739	2,28%	-0,18%
Lübnan	2.576	3.061	3.173	1.689	2.726	2,27%	5,82%
Avusturya	1.917	2.076	1.988	2.357	2.544	2,12%	32,71%
İsviçre	2.561	2.860	2.676	2.512	2.496	2,08%	-2,54%
Portekiz	3.353	1.766	1.538	1.554	2.480	2,07%	-26,04%
Suudi Arabistan	2.509	1.654	2.064	1.271	2.400	2,00%	-4,34%
Güney Kore	1.919	1.620	1.977	2.264	2.295	1,91%	19,59%
Viet Nam	38	36	50	0	2.046	1,70%	5284,21%
Macaristan	2.186	2.133	2.391	1.781	1.932	1,61%	-11,62%
Kanada	1.534	2.160	1.595	1.561	1.860	1,55%	21,25%
Hollanda	1.942	2.716	1.740	1.453	1.623	1,35%	-16,43%

Ülkeler	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
Türkiye	309	524	75	815	1.511	1,26%	389,00%
Birleşik Arap Emirlikleri	3.094	2.802	2.208	1.467	1.467	1,22%	-52,59%
Birleşik Krallık	1.605	2.100	1.791	1.606	1.278	1,06%	-20,37%
Afganistan	0	0	0		1.218	1,01%	
Ürdün	1.262	1.774	1.653	1.328	1.065	0,89%	-15,61%
İsrail	1.972	1.988	1.787	2.743	1.060	0,88%	-46,25%
Malezya	985	977	869	983	1.009	0,84%	2,44%
Diğer	11.063	11.681	10.723	12.551	10.461	8,71%	-5,44%
Toplam	126.770	124.117	121.675	108.659	120.045		-5,30%

Tablo 7 Dünya Kestane İthalat Miktarı TradeMap

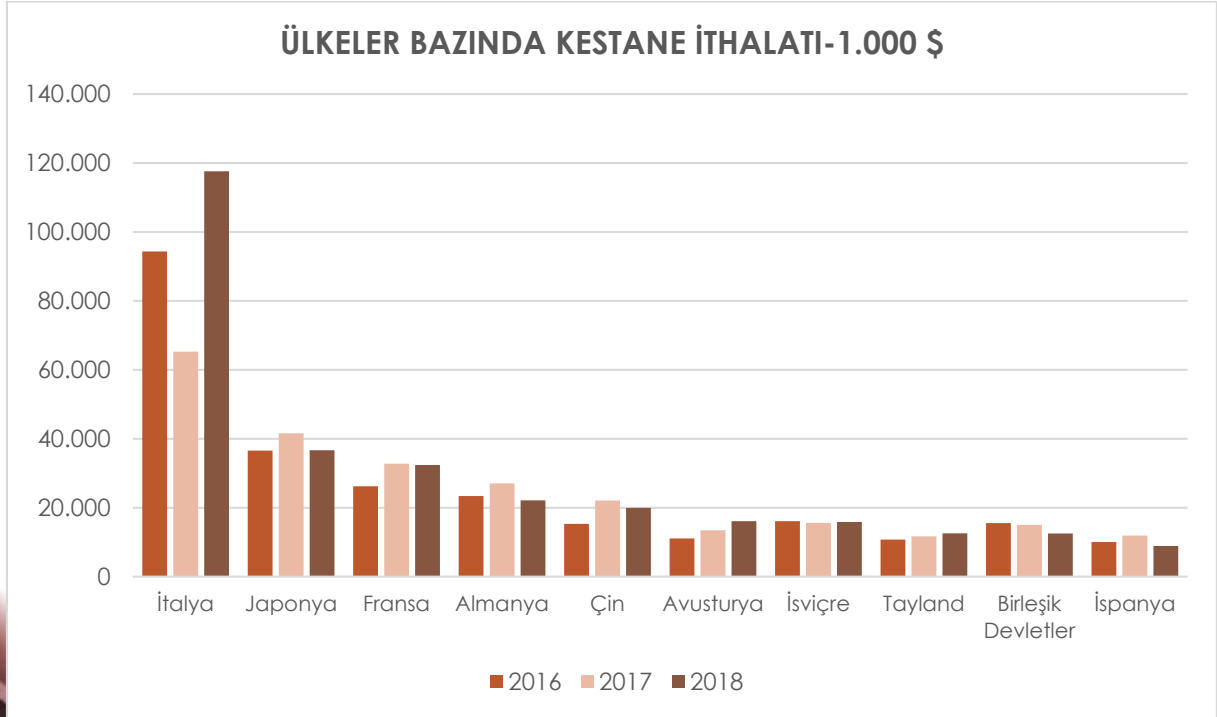

Kestane ithalatı yapan ülkelerin ithalatı tutar olarak değerlendirildiğinde ise İtalya %30'luk payla yine ilk sıradadır. Miktar olarak dördüncü sırada yer alan Japonya tutar olarak %9,52 ile ikinci sırada bulunmaktadır. Fransa ise %8,42 ile üçüncü sıradadır.

Ülkeler (1.000 \$)	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
İtalya	130.818	65.975	94.360	65.263	117.616	30,54%	-10,09%
Japonya	43.579	32.284	36.564	41.618	36.659	9,52%	-15,88%
Fransa	17.955	26.666	26.251	32.779	32.415	8,42%	80,53%
Almanya	26.782	24.146	23.408	27.050	22.150	5,75%	-17,30%
Çin	18.492	10.653	15.324	22.113	19.977	5,19%	8,03%
Avusturya	12.190	10.010	11.093	13.482	16.127	4,19%	32,30%
İsviçre	17.285	15.513	16.090	15.614	15.879	4,12%	-8,13%
Tayland	11.640	11.272	10.758	11.713	12.584	3,27%	8,11%
Birleşik Devletler	13.815	16.856	15.538	15.059	12.535	3,25%	-9,27%
İspanya	11.200	9.524	10.070	11.913	8.896	2,31%	-20,57%
Portekiz	10.313	3.382	3.726	4.322	7.212	1,87%	-30,07%
Kanada	5.479	6.475	5.354	5.639	6.578	1,71%	20,06%
Birleşik Krallık	6.102	6.150	6.390	6.323	5.182	1,35%	-15,08%

Ülkeler (1.000 \$)	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
Taipei	4.927	6.213	6.933	6.353	5.173	1,34%	4,99%
Viet Nam	114	97	152	453	5.113	1,33%	4385,09%
Lübnan	3.790	7.159	8.536	4.279	5.074	1,32%	33,88%
Brezilya	5.155	2.811	3.387	2.294	4.092	1,06%	-20,62%
Güney Kore	3.546	2.948	3.510	4.002	4.053	1,05%	14,30%
Macaristan	3.812	3.131	4.171	3.734	3.991	1,04%	4,70%
Hollanda	4.210	4.266	3.345	2.971	3.736	0,97%	-11,26%
İsrail	4.240	3.920	4.057	5.557	3.638	0,94%	-14,20%
Malezya	1.064	1.815	2.819	3.010	3.241	0,84%	204,61%
Suudi Arabistan	3.972	2.229	2.697	1.485	2.887	0,75%	-27,32%
Belçika	2.405	2.562	2.974	2.403	2.312	0,60%	-3,87%
Slovenya	5.665	3.575	3.633	2.980	2.280	0,59%	-59,75%
Hong Kong	1.251	1.186	1.197	1.416	1.969	0,51%	57,39%
Ürdün	2.037	2.825	2.806	1.952	1.889	0,49%	-7,27%
Türkiye	408	518	75	928	1.438	0,37%	252,45%
Birleşik Arap Emirlikleri	2.928	2.513	1.894	1.298	1.331	0,35%	-54,54%
Singapur	1.805	1.545	1.399	1.295	1.249	0,32%	-30,80%
Çek Cumhuriyeti	948	910	1.068	1.358	1.217	0,32%	28,38%
Irak	0	181	827	413	1.200	0,31%	562,98%
Hırvatistan	693	899	790	1.087	1.136	0,29%	63,92%
Diğer	12.182	10.195	11.882	29.549	14.309	3,72%	17,46%
Toplam	390.802	300.404	343.078	351.705	385.138		-1,45%

Tablo 8 Dünya Kestane İthalat Değeri TradeMap

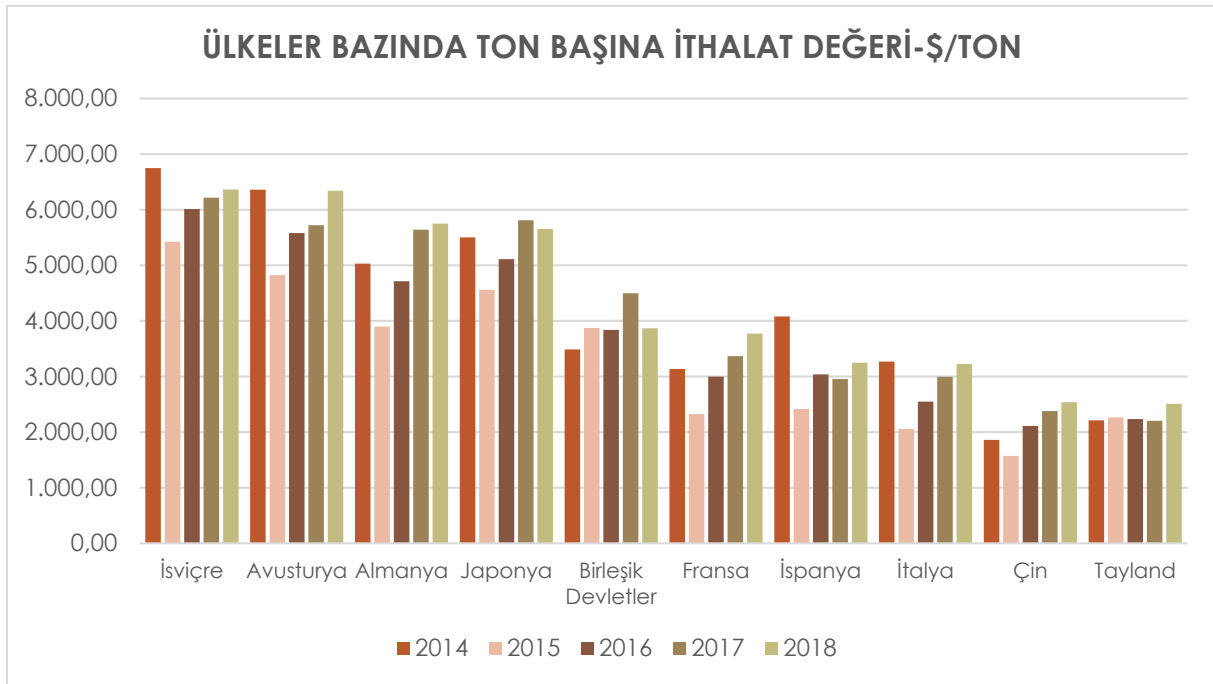

En yüksek ithalat yapan ilk on ülkenin, ton başına tutarları incelendiğinde en yüksek rakamın 6.362 \$ ile İsviçre olduğu görülmektedir. İtalya ise 3.226 \$ ile sekizinci sırada yer almaktadır.

Ülkeler (\$/Ton)	2014	2015	2016	2017	2018
İsviçre	6.749,32	5.424,13	6.012,71	6.215,76	6.361,78

Ülkeler (\$/Ton)	2014	2015	2016	2017	2018
Avusturya	6.358,89	4.821,77	5.579,98	5.719,98	6.339,23
Almanya	5.031,37	3.898,29	4.712,70	5.638,94	5.748,77
Japonya	5.501,70	4.557,96	5.109,56	5.809,32	5.653,76
Birleşik Devletler	3.488,64	3.873,16	3.837,49	4.496,57	3.867,63
Fransa	3.135,15	2.324,64	2.998,74	3.365,75	3.773,57
İspanya	4.081,63	2.416,03	3.038,62	2.953,88	3.247,90
İtalya	3.267,51	2.057,86	2.549,17	2.993,72	3.226,16
Çin	1.860,74	1.574,49	2.110,16	2.380,05	2.538,37
Tayland	2.212,93	2.262,55	2.234,27	2.202,11	2.507,77

Tablo 9 Dünya Kestane Ton Başına İthalat Değeri TradeMap

TÜRKİYE KESTANE TİCARETİ

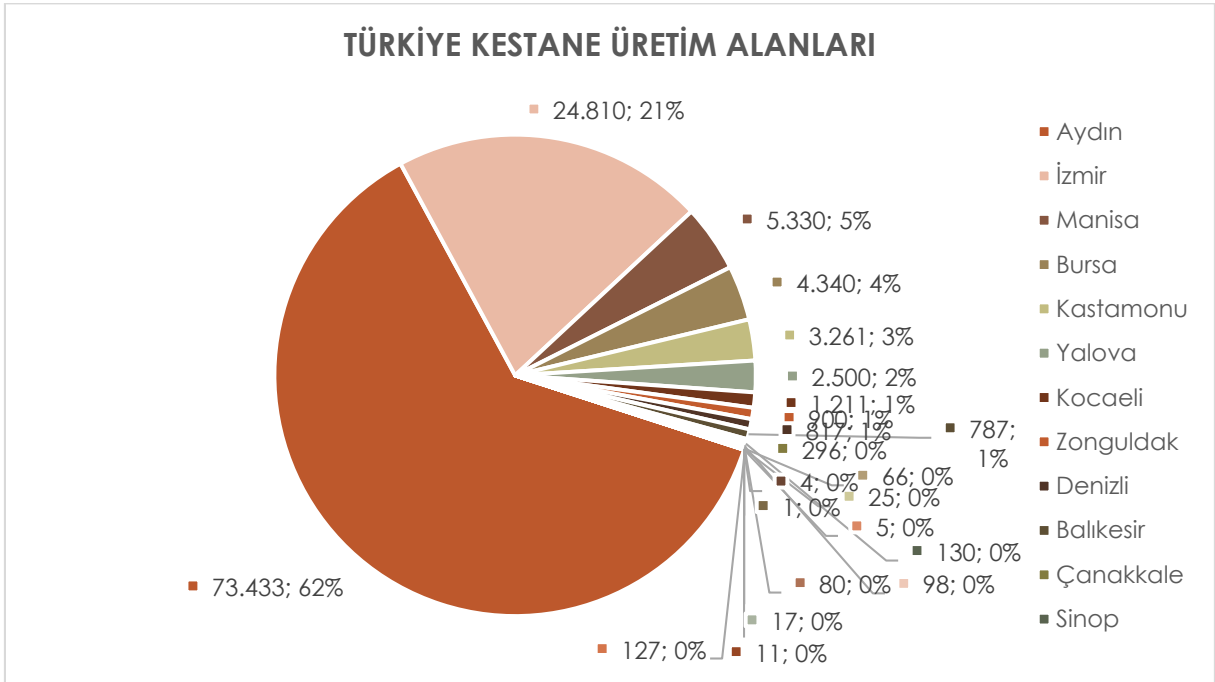
KESTANE ÜRETİM ALANLARI

Ülkemizde kestane üretim alanlarının dağılımı incelendiğinde %62'lik payla ilk sırada Aydın İli gelmektedir. Aydın'dan sonra ikinci sırada %21'lik payla İzmir İli gelmektedir. Aydın ve İzmir illeri Türkiye geneli üretim alanlarının %83'lük kısmına sahiptir. Üretim alanları Aydın'da 2014 yılına göre %15 artarken ilimizde %2 oranında daralmıştır. Ülke geneli üretim alanları ise %6 oranında artmıştır.

İller (Dekar)	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
Aydın	63.970	63.970	68.477	70.633	73.433	62,10%	14,79%
İzmir	25.257	25.257	25.460	25.169	24.810	20,98%	-1,77%
Manisa	3.850	3.880	3.852	4.054	5.330	4,51%	38,44%
Bursa	4.687	4.606	4.323	4.358	4.340	3,67%	-7,40%
Kastamonu	3.279	3.280	3.288	3.252	3.261	2,76%	-0,55%
Yalova	6.000	6.000	6.000	4.449	2.500	2,11%	-58,33%
Kocaeli	1.239	1.250	1.210	1.197	1.211	1,02%	-2,26%
Zonguldak	0	0	0	0	900	0,76%	
Denizli	847	817	817	808	817	0,69%	-3,54%
Balıkesir	753	703	806	751	787	0,67%	4,52%

Çanakkale	147	147	270	287	296	0,25%	101,36%
Sinop	96	115	130	129	130	0,11%	35,42%
Artvin	126	126	126	124	127	0,11%	0,79%
Muğla	52	67	67	96	98	0,08%	88,46%
Antalya	80	80	80	79	80	0,07%	0,00%
Kütahya	41	41	51	65	66	0,06%	60,98%
Sakarya	25	25	25	25	25	0,02%	0,00%
Tekirdağ			6	7	17	0,01%	183,33%
Bartın	710	710	710	11	11	0,01%	-98,45%
Bitlis	5	5	5	5	5	0,00%	0,00%
Uşak				4	4	0,00%	0,00%
Samsun	0	1	1	1	1	0,00%	0,00%
TOPLAM	111.164	111.080	115.704	115.504	118.249		6,37%

Tablo 10 Türkiye Kestane Üretim Alanları (TÜİK)

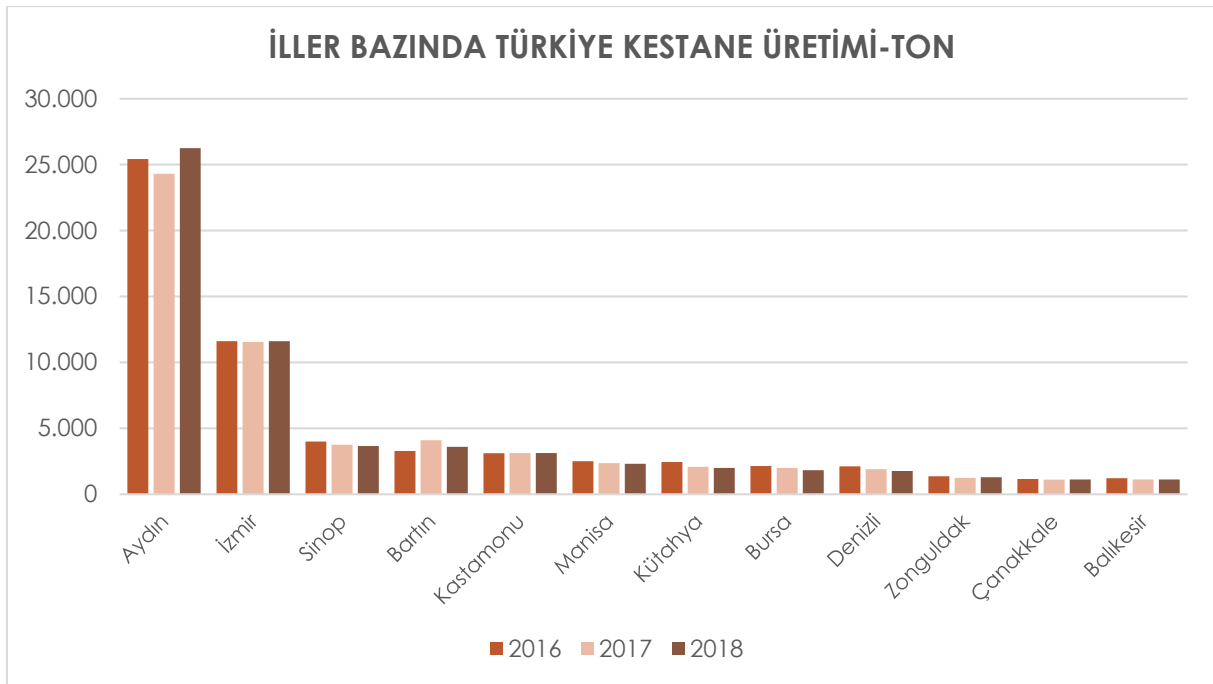
KESTANE ÜRETİM MİKTARLARI

Ülke geneli kestane üretim miktarı değerlendirildiğinde Aydın ile %41'lik payı ile ilk sırada gelmektedir. İzmir %18'lik payıyla ikinci sırada yer almaktadır.

İller (Ton)	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
Aydın	20.989	21.215	25.423	24.304	26.248	41,28%	25,06%
İzmir	10.176	9.742	11.603	11.542	11.610	18,26%	14,09%
Sinop	4.242	3.993	4.001	3.755	3.655	5,75%	-13,84%
Bartın	2.898	2.843	3.277	4.090	3.601	5,66%	24,26%
Kastamonu	10.321	9.715	3.114	3.124	3.126	4,92%	-69,71%
Manisa	2.493	2.482	2.502	2.354	2.309	3,63%	-7,38%
Kütahya	1.168	2.795	2.448	2.075	1.988	3,13%	70,21%
Bursa	2.081	1.943	2.134	1.990	1.822	2,87%	-12,45%
Denizli	1.888	1.891	2.120	1.898	1.761	2,77%	-6,73%
Zonguldak	1.180	1.180	1.364	1.246	1.295	2,04%	9,75%
Çanakkale	811	930	1.151	1.113	1.118	1,76%	37,85%
Balıkesir	1.384	1.033	1.217	1.118	1.117	1,76%	-19,29%

İller (Ton)	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
Yalova	783	579	638	725	732	1,15%	-6,51%
Düzce	547	547	609	578	598	0,94%	9,32%
Rize	500	501	576	549	504	0,79%	0,80%
Ordu	264	592	652	553	485	0,76%	83,71%
Kocaeli	422	395	459	454	453	0,71%	7,35%
Samsun	603	613	624	600	315	0,50%	-47,76%
Giresun	344	148	200	229	228	0,36%	-33,72%
Artvin	251	251	228	207	209	0,33%	-16,73%
Trabzon	103	58	108	107	105	0,17%	1,94%
Muğla	87	90	105	93	82	0,13%	-5,75%
Antalya	73	73	73	73	73	0,11%	0,00%
Sakarya	72	72	56	55	55	0,09%	-23,61%
İstanbul	50	40	45	40	45	0,07%	-10,00%
Afyonkarahisar	2	2	2	12	27	0,04%	1250%
Bitlis	14	14	13	12	12	0,02%	-14,29%
Isparta	15	12	6	6	5	0,01%	-66,67%
Tokat	1	1	2	2	2	0,00%	100,00%
Toplam	63.762	63.750	64.750	62.904	63.580		-0,29%

Tablo 11 Türkiye Kestane Üretim Miktarları (TÜİK)

KESTANE İHRACATI

Ülkemizin ihracatında ilk sırada İtalya bulunmaktadır. İtalya'ya yapılan ihracat ülke geneli kestane ihracatının %72'sidir. İtalya'yı %16'lık payla Lübnan izlemektedir. İtalya'ya yapılan ihracat 2014 yılına göre %15 artarken Lübnan'a yapılan ihracat ise %69 artmıştır. İhracatta en büyük düşüş %92 ile Fransa'ya yapılan ihracatta gerçekleşmiştir.

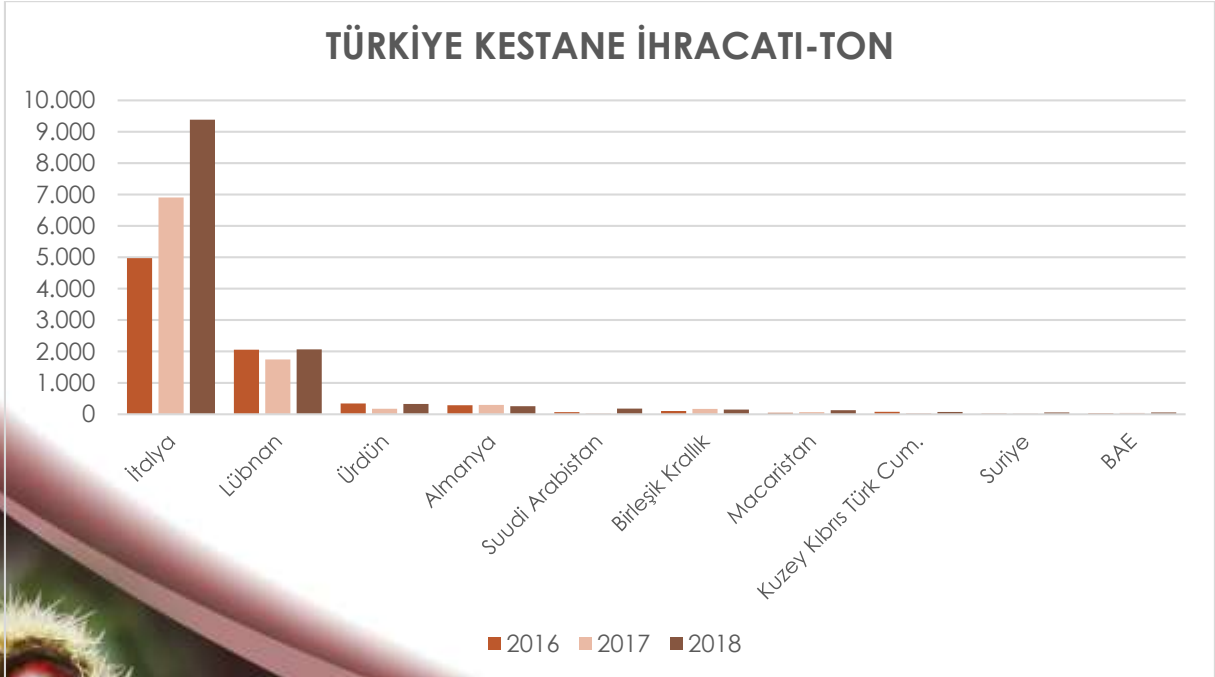
İtalya dünya genelinde en çok kestane ithalatı yapan ülke olmasının yanı sıra en yüksek ihracatı yapan Çin'den sonra ikinci ülke konumundadır.

Ülkeler-Ton	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
İtalya	8.166	2.476	4.972	6.908	9.386	72,29%	14,93%
Lübnan	1.219	1.912	2.056	1.742	2.066	15,91%	69,40%

Ürdün	212	389	341	172	325	2,50%	53,17%
Almanya	352	187	286	295	256	1,97%	-27,24%
Suudi Arabistan	12	119	69	26	178	1,37%	1428%
Birleşik Krallık	196	96	102	167	148	1,14%	-24,44%
Macaristan	154	0	44	66	127	0,97%	-17,64%
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	71	128	76	39	73	0,56%	3,78%
Suriye	9	1	23	21	58	0,45%	552%
BAE	23	62	31	41	55	0,42%	143,58%
Hollanda	42	29	44	35	49	0,38%	15,20%
Fransa	627	10	4	128	48	0,37%	-92,34%
Kuveyt	0	1	3	2	27	0,20%	10.333%
Kuzey Makedonya	148	0	2	5	26	0,20%	-82,77%
Romanya	0	0	29	18	24	0,18%	-18,97%
Portekiz	0	0	0	0	23	0,18%	
Yunanistan	1	0	0	22	23	0,18%	2.210%
Avusturya	3	16	11	30	22	0,17%	795,76%
Katar	0	1	9	2	14	0,11%	1.003%
İsviçre	0	2	5	4	11	0,09%	7540%
İsveç	0	3	13	3	11	0,09%	253,90%
Hırvatistan	0	0	0	0	11	0,08%	
Norveç	10	6	11	3	10	0,08%	-1,39%
Danimarka	2	4	4	3	4	0,03%	87,13%
Kosova	0	0	0	0	3	0,02%	
Belçika	3	3	2	0	3	0,03%	12,58%
Malezya	0	0	0	0	1	0,01%	
ABD	0	0	24	0	1	0,01%	66.00%
Diğer	230	122	175	89	0	0,00%	-99,99%
TOPLAM	11.481	5.567	8.337	9.821	12.984		13,10%

Tablo 12 Türkiye Kestane İhracat Miktarları (TÜİK)

Kestane ihracatı tutarsal olarak değerlendirildiğinde %75'lik pay ile İtalya ilk sırada yer alırken, %15'lik pay ile Lübnan ikinci %2'lik pay ile Almanya üçüncü sırada yer almaktadır.

Ülkeler-1.000 Dolar	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
İtalya	30.032	6.365	16.314	26.561	32.455	75,26%	8,06%
Lübnan	4.508	5.405	5.423	6.116	6.617	15,34%	46,77%
Almanya	1.504	610	1.058	1.420	949	2,20%	-36,90%
Ürdün	503	928	594	430	660	1,53%	31,09%
Birleşik Krallık	670	283	289	601	473	1,10%	-29,29%
Suudi Arabistan	18	280	117	46	274	0,63%	1392%
Macaristan	225	0	52	156	265	0,61%	17,56%
Hollanda	173	95	152	156	177	0,41%	2,44%
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	156	277	93	75	175	0,41%	12,12%
Fransa	1.435	37	14	442	153	0,35%	-89,36%
Suriye	24	2	25	46	119	0,28%	386%
Kuveyt	1	6	10	8	112	0,26%	12719%
Portekiz	0	0	0	0	91	0,21%	
Avusturya	11	56	34	143	88	0,21%	739,50%
Romanya	0	0	96	58	77	0,18%	-19,51%
BAE	40	47	19	62	74	0,17%	83,95%
Kuzey Makedonya	223	0	2	10	56	0,13%	-74,99%
Yunanistan	4	0	0	49	48	0,11%	1118%
İsviçre	1	7	20	19	46	0,11%	6573%
İsveç	0	8	47	12	45	0,10%	440%
Norveç	39	20	42	13	44	0,10%	13,25%
Katar	0	5	38	5	42	0,10%	761%
Hırvatistan	0	0	0	0	38	0,09%	
Danimarka	10	11	13	14	16	0,04%	52,91%
Belçika	14	9	6	0	13	0,03%	-4,03%
Diğer	627	370	600	351	15	0,04%	-97,58%
Toplam	40.218	14.822	25.058	36.794	43.122		7,22%

Tablo 13 Türkiye Kestane İhracat Değeri (TÜİK)

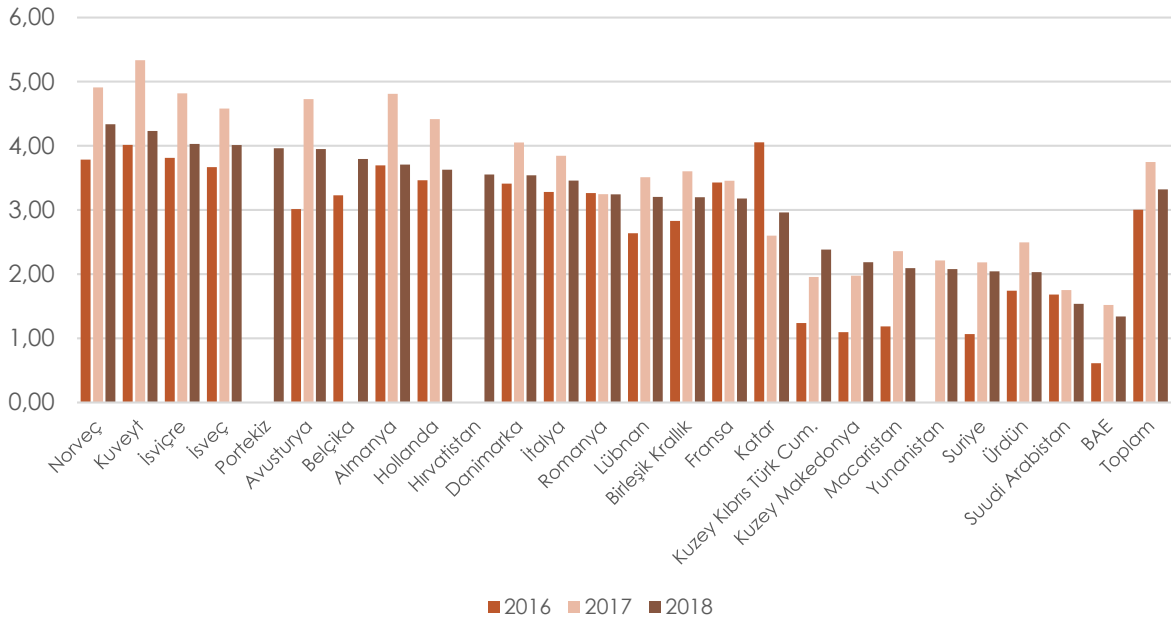

Kestane ihracatı yaptığımız ülkelerden ton başına elde edilen gelir incelendiğinde ilk sırada Norveç gelmektedir. 2018 yılında Norveç'e bir ton kestane 4.340 \$'dan ihraç edilmiştir. En yüksek ihracatı gerçekleştirdiğimiz İtalya 3.460 \$/ton ile 12.sırada bulunmaktadır. İhracatta ikinci sırada bulunan Lübnan ise 14.sıradadır. Birim başına en yüksek satış rakamları ağırlıklı olarak Avrupa ülkeleri olmuştur.

Ülkeler-1.000 Dolar/Ton	2014	2015	2016	2017	2018	Ortalama	Değişim
Norveç	3,77	3,38	3,79	4,91	4,34	4,04	14,85%
Kuveyt	3,44	5,20	4,01	5,33	4,23	4,45	22,87%
İsviçre	4,61	3,62	3,81	4,82	4,03	4,18	-12,66%
İsveç		2,63	3,67	4,58	4,01	3,72	52,47%
Portekiz					3,96	3,96	
Avusturya	4,21	3,53	3,01	4,73	3,95	3,89	-6,28%
Belçika	4,45	3,20	3,23		3,80	3,67	-14,76%
Almanya	4,28	3,27	3,69	4,81	3,71	3,95	-13,28%
Hollanda	4,08	3,30	3,46	4,42	3,63	3,78	-11,07%
Hırvatistan					3,55	3,55	
Danimarka	4,33	3,03	3,41	4,05	3,54	3,67	-18,28%
İtalya	3,68	2,57	3,28	3,85	3,46	3,37	-5,98%
Romanya			3,26	3,25	3,24	3,25	-0,67%
Lübnan	3,70	2,83	2,64	3,51	3,20	3,17	-13,36%
Birleşik Krallık	3,42	2,94	2,83	3,60	3,20	3,20	-6,43%
Fransa	2,29	3,54	3,43	3,45	3,18	3,18	38,99%
Katar		3,79	4,05	2,60	2,96	3,35	-21,91%
Kuzey Kıbrıs Türk Cum.	2,20	2,17	1,24	1,96	2,38	1,99	8,04%
Kuzey Makedonya	1,51		1,10	1,98	2,19	1,69	45,18%
Macaristan	1,47		1,18	2,36	2,09	1,78	42,75%
Yunanistan	3,94			2,21	2,08	2,74	-47,26%
Suriye	2,74	2,09	1,07	2,18	2,04	2,02	-25,49%
Ürdün	2,37	2,39	1,74	2,49	2,03	2,21	-14,41%
Suudi Arabistan	1,57	2,36	1,68	1,75	1,54	1,78	-2,34%
BAE	1,78	0,76	0,61	1,52	1,34	1,20	-24,48%
Toplam	3,50	2,66	3,01	3,75	3,32	3,25	-5,20%

Tablo 14 Türkiye Kestane Ton Başına İhracat Değeri (TÜİK)

TÜRKİYE TON BAŞINA KESTANE İHRACAT DEĞERİ-1.000 \$/TON

KESTANE İTHALATI

Ülkemiz minimal düzeyde kestane ithalatı gerçekleştirmektedir. Bunun da %98'lik kısmı dünyanın en büyük kestane ithalatçısı olan Çin'dir.

Ülkeler-Ton	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
Çin	273,00	508,79	74,58	749,00	1.489,00	98,54%	445%
İtalya	22,20	0,00	0,00	24,00	22,05	1,46%	-1%
İspanya	0,00	0,00	0,00	42,00	0,00	0,00%	
Yunanistan	0,00	9,75	0,00	0,00	0,00	0,00%	
Bosna-Hersek	0,00	3,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	
Özbekistan	0,00	2,96	0,00	0,00	0,00	0,00%	
İsrail	14,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	-100%
TOPLAM	309,20	524,49	74,58	815,00	1.511,05		389%

Tablo 15 Türkiye Kestane İthalat Miktarı (TÜİK)

Ülkemizin kestane ithalatında tutarsal anlamda da Çin %93'lük payla ilk sıradadır. İkinci sırada ise İtalya yer almaktadır.

Ülkeler (1.000 Dolar)	2014	2015	2016	2017	2018	Payı	Değişim
Çin	254,44	506,11	74,58	685,20	1.338,34	93,09%	426%
İtalya	93,23	0,00	0,00	84,57	99,41	6,91%	7%
Yunanistan	0,00	6,56	0,00	0,00	0,00	0,00%	
İspanya	0,00	0,00	0,00	158,01	0,00	0,00%	
İsrail	60,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00%	
Özbekistan	0,00	2,96	0,00	0,00	0,00	0,00%	
Bosna-Hersek	0,00	2,54	0,00	0,00	0,00	0,00%	
Toplam	408,20	518,16	74,58	927,78	1.437,75		252%

Tablo 16 Türkiye Kestane İthalat Değeri (TÜİK)

ÖDEMiŞ KESTANE TİCARETİ

KESTANE ÜRETİMİ

İlçemiz İzmir'in kestane üretim alanlarının %40'ına sahiptir. İlçemizin ardından ikinci sırada %39 pay ile komşu ilçemiz olan Beydağ bulunmaktadır.

Dekar	2014	2015	2016	2017	2018	Pay/İzmir	Pay/Türkiye	Değişim
Ödemiş	10.000	10.000	10.000	9.886	10.000	40,31%	8,46%	0,00%
Beydağ	10.430	10.430	10.400	10.281	9.750	39,30%	8,25%	-6,52%
Kiraz	4.340	4.340	4.340	4.290	4.340	17,49%	3,67%	0,00%
Bergama	300	300	300	297	300	1,21%	0,25%	0,00%
Kemalpaşa	65	65	250	247	250	1,01%	0,21%	284,62%
Bayındır	122	122	170	168	170	0,69%	0,14%	39,34%
İzmir	25.257	25.257	25.460	25.169	24.810		20,98%	-1,77%
Türkiye	111.164	111.080	115.704	115.504	118.249			6,37%

Tablo 17 Ödemiş-İzmir-Türkiye Kestane Üretim Alanları (TÜİK)

Üretim miktarları açısından değerlendirildiğinde ise ilçemiz İzmir üretiminin %56'lık ülke geneli üretimin ise %10'luk kısmını karşılamaktadır. 2014 yılından bugüne üretim miktarı ilçemizde %48 İzmir genelinde %14 oranında artarken Türkiye genelinde üretim aynı seviyelerde seyretmiştir.

Ton	2014	2015	2016	2017	2018	Pay/İzmir	Pay/Türkiye	Değişim
Ödemiş	4.375	4.827	5.880	6.125	6.470	55,73%	10,18%	47,89%
Beydağ	2.770	2.327	2.899	2.588	2.425	20,89%	3,81%	-12,45%
Kiraz	1.634	1.211	1.348	1.376	1.371	11,81%	2,16%	-16,10%
Tire	714	690	773	782	693	5,97%	1,09%	-2,94%
Bayındır	294	298	334	298	298	2,57%	0,47%	1,36%
Kemalpaşa	226	226	186	186	166	1,43%	0,26%	-26,55%
Bergama	113	113	127	131	131	1,13%	0,21%	15,93%
Kınık	50	50	56	56	56	0,48%	0,09%	12,00%
İzmir	10.176	9.742	11.603	11.542	11.610		18,26%	14,09%
Türkiye	63.762	63.750	64.750	62.904	63.580			-0,29%

Tablo 18 Ödemiş-İzmir-Türkiye Kestane Üretim Miktarları (TÜİK)

KESTANE TİCARETİ

İlçemizde üretilen kestaneler ağırlıklı olarak ham ürün olarak tüketilmektedir. Bir kısmı ilçe içinde tüketilirken üç adet firma kestane paketleme ve kestane şekeri üretimi yapmaktadır. Kalan miktar ise kestane ticareti ve kestane ürünleri üretimi yapan firmalara satılmaktadır. Borsamıza kayıtlı 20 tüccar ve işletme kestane ticareti gerçekleştirmektedir. Bu konuda faaliyet gösteren üyelerimizin %40'ı gerçek kişi ticari işletmesi, %35'i limitet şirkettir. Bu işletmeler kestanelerin yanı sıra ilçemizin diğer önemli ürünleri olan ceviz, incir vb. ürünlerin de ticaretini yapmaktadır. Bu işletmelerden iki tanesi ihracat yapmaktadır.

Şirket Tipi	Sayı	%
Gerçek Kişi Ticari İşletmesi	8	40%
Limited Şirket	7	35%
Esnaf	4	20%

Şirket Tipi	Sayı	%
Kooperatif	1	5%
Genel Toplam	20	

Tablo 19 Ödemiş Kestane Ticareti Yapan İşletmeler (Ödemiş Ticaret Borsası)

İl ve ilçe bazında kestane ihracat rakamlarına ilişkin yayınlanmış veri bulunmamaktadır. Oransal anlamda değerlendirme yapıldığında 2018 yılında İlimiz ülke genelinin %18,26'lık kısmını üretmiştir. Ülke ihracatı 12.984 tondur. Aynı oranda ihracat yapıldığı takdirde ilimizden ihraç edilen kestane miktarı yaklaşık 2.371 ton civarındadır. İzmir ili üretiminin %55,73'lük kısmını üreten ilçemiz ise bu ihracat rakamının 1.321 tonluk kısmını karşılamaktadır. Tutarsal olarak değerlendirildiğinde ise ilçemizin tahmini ihracat değeri 4.388.000 \$'dır.

		2014	2015	2016	2017	2018
	Türkiye Üretim-Ton	63.762	63.750	64.750	62.904	63.580
	İzmir Üretim-Ton	10.176	9.742	11.603	11.542	11.610
	Ödemiş Üretim-Ton	4.375	4.827	5.880	6.125	6.470
	İzmir/Türkiye-%	15,96%	15,28%	17,92%	18,35%	18,26%
	Ödemiş/İzmir-%	42,99%	49,55%	50,68%	53,07%	55,73%
Miktar	Türkiye İhracat-Ton	11.480	5.567	8.337	9.820	12.984
	Tahmini İzmir İhracat-Ton	1.832	851	1.494	1.802	2.371
	Tahmini Ödemiş İhracat-Ton	788	422	757	956	1.321
Tutar	Türkiye İhracat-1.000 \$	40.218	14.822	25.057	36.794	43.122
	Tahmini İzmir İhracat-1.000 \$	6.419	2.265	4.490	6.751	7.874
	Tahmini Ödemiş İhracat-1.000 \$	2.760	1.122	2.275	3.583	4.388

Tablo 20 Ödemiş-İzmir-Türkiye Kestane İhracat Miktar ve Değerleri Tahmini

